16

rotsta. — Üks Kõrd läks prii maha naine kiima, ninda tütre käskiva egaüks kendale midagi kaupa tuua. Vanem tütar ütel: „Ema, too ja mulle iluka kõnga!" Keskmäne: „Ema, too ja mulle illus pidi sõit!" Noorem: „Ema, too mulle üks roosilill!" Ema läbes kah. Vanembale pannu kõnga, keskmõlle pidi sõit ja ostetas, ent noorembale ei ja roosililli kaasgi. Õige mureldult naas naine kiimast ära tõtrma, et noorem tütar ilma kaubata kodi jääma. Kodo tulegi pääl silmar ta üttejadsa aida, kon hulk roosi lille karri ja häidse. Ta nagar ka väga vanduse maha, mind pallel prowwa käsk, nes silsemad silma pilgul aida tulli, üttе roosi lilli osta. Bet prowwa ei keridi ostmise peale, enge ütel: „Eked ei müüva kellegi, ainult Kõngitar kuivile inemisele." Ja mard lülle pääle ütе iluka roosi, ent naiberahwa käskе, ker oma lugu tälle kõik ära olli kõnelnu, ütelden: „Sek, siin om su tütre õim!" — Kõõmsa meelega läit naine kodo, kon igaüks tütar oma kauba käskе sai, mind ülе naa väega röömsa olliva. Kõige enamb veel noorem tütar, ker, kui ta roosi sinda pand, mind oma hää meelega ei mõista teta, kui kõigest sidsitе välla jõlutama läks. Kui ta käigist õige kaugele olli jnnre röömu tühinat läinu, — jääl nagar üks suur pini mõtsast tälle manu, wiiar kenda kolm kõrda pikku üler, nink ent neinle egakõrd sund, kui plakkokti enne. Tütarlats heitu väga ära, silk ta orwar ei kui pini tenna nalli nõudese ära nori; ent weel suremad hämmitenna hirm ja heitumine, kui kõrraga pini apenet iller noor ker sai, ker tenniga lehkeste kõnelema nagi, teda owar päältsar, ninda prantsi nimitar. Piha ninna pletuse perra sai nein onnu, ker see noormees olli, ner tennaga kõneli; ja ta ütel: „Kuir minna, kõik ei ahwa late, või ütele mehele minnä, kellel mitu kada wangi om?" selle peale kõrte noor ker: „Jah, kõik wangi wallale, kõik wangi wallale, ent ja ennegi nu kellel kaaper tulet!" — Ofaste hirm pini tütsukest ja põlwelt, ofaste osm pilt iluka päältsa nein perä, sunde meest tõmma pidema, ja prinur tulli ootmada kõigile, kui wäla telgist tännaste, ninda waeste oije röömolli ollatе suur. — — Liisa Salo.

17

II. Wanad sõnad.

1, Sõnniste ei saa sõpa teta, kõa-waeriste wõlsta waali.

2, Sussi tooreltе sai, karwetahe Karger.

3, Koiste kaetar pääst, tütrikn jaluste. —

4, Kui sõrgi: man tõrebber — sõi Sussi kui laiti, käiste wõetar — wõtta tõine kui kuiskaga ulja tõinas. tulli magut ära. —

III. Wana usk.

1, Kui sussi karja ehk laata om karima kaima — kõrba oligа sae jälgi, karja mant ehk käiste kooni mõtsani — sis ei tule sussi eelgi enamb tagasi.

2, Kellel paeliste kapsta ommas, sis om: kui kapsta pääl noored daamid kõigest sellel wõip hää õrtner olla, lamba wenemiste näha.

3, Tahap keegi karja karwamiste näta — apsku nii tegemä: saani poolpäewal Korjatu kõige sugutist kaimu, pum lehti, nõelu, kooko, teku neist polawa weega seestelt, lehmile sõõd, ninda jätku õiser kõtleke kaduma. Hommongal ajagu enne päewatõusmist, ostuledi ajal mõtsa, ninda ka kodogi, kon man lehmid kõige sugutse rand teraviista täki, kive, wäste, wooliwawa sae, riikati sisti jne., kaalen peawa olema, kellega neid kodo „õime-sõrgite" aetas. Nii teten ei löörad ninagi karja karwalamiste õnn kadunna. (Seda tetarjo usutas paehillasi weel sin paljun paigan). —

4. Salkerinna (reedi) kerikust.

Salkerinna Pindo, 83 aastat wana, jutustas, mina nõudmise peale sest weidu lugust ja nimest nii:

„Kimbes 80 mend aastat tagasi, olliwa karjuse karjaga mõtsas Sinsa jõe weerel, ja nägewa jääl midagi weepõel, warta welt, iller poole ajawad. Wii sia kui noa teawentsah tennis kellema nagi, jäi ajaja pele jaiwma. Kui jõlle karwembahe tulliwa, nagar nii jaina muda edesi ajawma.

Karjuse kaari nõnn kaadu, et jooks nurme pääle kündjist kah kaema kutsma. Kui kündja da sinna jaiwa, ja jõe poole kawa wembaks kaiwa — ajju pääl sinolagi, nägu üks pale warta welt ja mõdo edesi. Ei ka teawambaks rahtma nagi, ni jäi jääl jamah jaiwma. Kui, kui, nu ilma inemb, a pattu tohe-ei ütagi.

Kündja läks nurme pääle tagasi, ja kui tull da kodo, selle ei õdang oll ja kah.

Õõsel hommongul läks karjuse mõtsa koraga, ja tõuse kolm-wersta maad eelawitsest ajamise paigani. Imelikn kündjale wästi, sinsa perwe pääle maagi, õnwa tuult jamah kollali, kõhn porhilla kerin om. Karjuse tulli jälgi kündjist kutsma, kes ka sinna nühinaga, ütt töisi rõõgikna joosi. Kästi elle kütsh jäi: kõik karwembahe seisma, ja kaeksma,